Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 207. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 30, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 30-го ЖОВТНЯ 1996 р. Ч. 207. РІК CIII.

ПЗУ виступає проти „стратегічного партнерства" України і Росії

Київ. — Партія Зелених України заявила у своєму зверненні, що не може бути ніякої мови про „стратегічне партнерство" між Києвом і Москвою і закликала українських урядовців не вживати цей термін щодо Росії, повідомила 27-го жовтня УНІАР.

„ПЗУ вже вкотре змушена вказати на вкрай вільне поводження керівників нашої держави із терміном 'стратегічне партнерство'. Стратегічні інтереси України і Росії сьогодні є несумісними. Проголошення потенційного агресора 'стратегічним партнером' є трагічним абсурдом або ж виявом 'чорного гумору' на високому державному рівні", — сказано у заяві партії, випущеній у зв'язку з активізацією в Росії антиукраїнської кампанії щодо статусу Севастополя і Чорноморської фльоти.

Заяви про належність Севастополя Росії і недавня заборона Державної думи ділити Чорноморську фльоту є втіленням зовнішньо-політичної стратегії Росії, пишуть автори заяви. Російські керівники нездатні підтримувати паритетні міждержавні стосунки із дотриманням міжнародних домовлень.

Схильність Росії до силових рішень і невизначеність міжнародних організацій змушують Україну мобілізувати увесь свій політичний потенціял для забезпечення своїх життєвих інтересів, сказано у зверненні.

ПЗУ також закликала оприлюднити проєкт угоди про поділ ЧФ і проєкт договору про дружбу і співробітництво з Росією. „Народ України має право знати, наскільки приємним є сюрприз, що йому готують", — пишуть автори заяви.

Як відомо, Україна проводить політику балянсування між Росією і Заходом, на бажаючи надто сильно денервувати Москву. Однак поступово Україна схиляється все таки до Заходу.

ІЗ ДНІВ МОЛИТВИ І НАДІЇ

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Голова Патріярхального Світового Об'єднання Василь Колодчин, що був запрошеним гостем Собору Української Греко-Католицької Церкви у Львові, негайно після приїзду зі Собору зголосив готовість дати про цю велику подію інформації і ми радо впродовж перших днів цю можливість використовуємо та ставимо йому ряд питань, на які дістаємо вичерпні відповіді.

— Яке ваше головне враження із собору та як можете його схарактеризувати?

— Уважаю, що собор пройшов з великим успіхом, хоча були побоювання, що на підготову його було мало часу. Це була велика історична подія — Патріярший Собор УГКЦ, в якому взяло участь понад 200 делегатів, єпископів, священиків і мирян, багато з вищою освітою, добре ознайомлених з проблемами нашої Церкви, які репрезентували всі епархії в Україні і на поселеннях, що найкраще вказувало на єдність нашої Церкви. Здається, що на соборі домінував дух Слуги Божого Митрополита Андрея і Патріярха Йосифа та дух Другого Ватиканського Собору.

— Що дозволяє вам так, а не інакше, схарактеризувати ц ей собор?

— Бачите можна було завважити в його нарадах, що делегати поводяться, як повноцінні господарі своєї Церкви, не чекали на вказівки, а самі вирішували проблеми та вносили важливі пропозиції відносно праці у XXI столітті та морального і духовного відродження нашої Церкви і народу. Усі наради проходили з почуттям великої відповідальности, в дусі взаємної пошани, толеранції, любови і єднання.

Делеґати на Патріяршому соборі УГКЦ перед Патріяршою Палатою

(Закінчення на стор. 4)

Росія обіцяє дотримати договір

Назран, Росія. — Новопризначений керівник російської державної безпеки Іван Рибкін вперше зустрівся у неділю, 27-го жовтня, з провідниками чеченських повстанців і обіцяв, що дотримає мирний договір, який підписав його попередник Александр Лебедь.

На зустрічі з колишнім військовим командиром чеченських повстанців Асланом Масхадовим і двома іншими провідниками чеченського повстанського руху він сказав, що „договір було підписано і мусить бути виконаний до останньої букви".

Після звільнення А. Лебедя чеченське повстанське керівництво голосно турбувалося долею підписаного з ним у серпні договору про припинення бойових дій у Чечні. Одначе І. Рибкін і прем'єр-міністер Віктор Черномирдін всіма способами намагалися запевнити чеченців, що договір буде дотримано. Присутній на зустрічі урядовець заявив, що А. Масхадов протестував проти плянів Москви залишити дві військові бригади у Чечні зазначуючи, що А. Лебедь погодився на виведення всього російського війська. На що І. Рибкін відповів, що про таку обіцянку А. Лебедя йому невідомо, але він це перевірить докладно, додаючи при тому, що Росія має проблеми з приміщеннями для військовиків, які повертаються з Чечні.

І. Рибкін зустрівся з провідниками чеченських повстанців в офіційних урядових приміщеннях біля Назрану, столиці Інгушетії.

Напередодні цієї зустрічі чеченські повстанські провідники відбули на півдні Чечні конгрес на котрому вирішено, що компромісу в справі незалежности бути неможе. А президент повстанської незалежної Чечні Зелімхан Яндарбієв, на згаданому конгресі просто сказав, що „незалежність Чечні не може бути предметом торгів, ані компромісів".

Л. Кучма закликав розвивати фармерство

Київ. — Відповідаючи на реторичне питання, чому сільське господарство в Україні перебуває в катастрофічному стані, Президент Леонід Кучма сказав 26-го жовтня у своїй радіопромові, що потрібно передусім розвивати приватне фармерство. Разом з тим він висловився проти негайної ліквідації колгоспів.

„Найбагатші в світі чорноземи і вмілі хлібороби — це унікальні вартості нашої країни. Чому ж те, що дано Україні Богом, не приносить гідних плодів людям? Чому наприкінці XX століття український селянин живе не так, як він того заслуговує за свою важку працю?" — запитував Президент.

„Думаю, ми надто багато займаємося вишукуванням рецептів врятування села, тоді як треба починати з головного: повернути селянинові почуття господаря на землі, — відповів він сам собі. — Досягти цього можна лише через принципово нові земельні відносини".

Президент покликався на Конституцію, яка „ґарантує право власности на землю", і сказав, що першим і важливим кроком до фармерства є розгляд Урядом можливости ділення землі. Однак Конституція не ґарантує право саме приватної власности на землю. Через неясність конституційної статті власність на землю можна сприймати як приватну, колгоспну і державну, що дозволяє певним силам заблокувати приватизацію землі.

Наголошуючи на важливості утворення приватних селянських господарств, Президент разом з тим сказав, що „розганяти колгоспи не менш шкідливо, ніж штучно проводити фармеризацію". За словами Л. Кучми, селяни повинні добровільно вибирати форми господарювання і для цього треба створювати умови.

Як відомо, цього року Україна зібрала найнижчий урожай зерна за останні кілька десятків років. Причиною цього є не тільки посуха, але й неефективна колгоспна система. Незважаючи на це, у своїй промові Президент сказав, що доручив Урядові приділити максимум уваги агропромисловому комплексові і зміцнити матеріяльно-технічну базу колгоспів.

Підкреслюючи, що він розуміє важку і виснажливу працю селян, Президент закликав їх зробити все можливе, щоб зібрати і зберегти вирощений урожай.

Ізраїль готується до війни зі Сирією

Тель-Авів, Ізраїль. — Ізраїльські служби безпеки остерегли уряд країни, що Сирія може почати льокальну війну з жидівською державою.

У зв'язку з такою перспективою ізраїльські військові керівники вимагають від парляменту виділити на потреби оборони додаткові 1.1 блн. дол. Міністер оборони Іцак Мордехай, виступаючи перед членами парляментарної комісії закордонних справ і оборони, запевнив, що армія готова до збройного протистояння, якщо Сирія спробує силою захопити Голянські пагорби.

Ізраїльські військові стратеги вважають, що Сирія плянує захопити частину окупованої Ізраїлем території, щоб змусити жидівську державу до виведення своїх військ з Ґолянів, або принаймні стимулювати переговори на цю тему. Як відомо, ізраїльсько-сирійські переговори зайшли в глухий кут ще в лютому цього року. Відтак Сирія відкинула пропозицію прем'єр-міністра Беньяміна Нетаняґу відновити переговори без жодних попередніх умов. Дамаск хоче, щоб ізраїльтяни негайно пішли з Голянів, захоплених Ізраїлем під час Шестиденної війни 1967 року.

На західньому березі Йордану відбулася сутичка палестинських демонстрантів з ізраїльськими вояками. Причиною послужило те, що жидівський поселенець убив 12-річного палестинського хлопчика, вдаривши його держаком револьвера.

Европейський Союз виступає проти ЗСА

Люксенбурґ. — Міністри закордонних справ Европейського союзу в понеділок, 28-го жовтня, вирішили відплатити ЗСА за їхній закон, який каратиме закордонні фірми за торговельні спілкування з Кубою. Европейці узгіднили законопроєкт вироблений екзекутивною комісією, котрий дозволятиме їм судити ЗСА за повернення коштів фірмам, які через це понесли втрати.

Все це спрямоване проти американського закону Гелмса-Бирнса закону, котрий дозволяє американським громадянам переслідувати судовим порядком ці закордонні компанії, котрі вживають їхнє майно та нерухомості сконфісковані Кубою після приходу до влади Фіделя Кастро в 1959 році.

Петер Гілфорд, речник згаданої комісії Европейського союзу ще минулого тижня сказав, що Европейський союз буде намагатися полагодити також цю справу через Світову організацію торгівлі. Крім того, Европейський союз звернеться до цієї ж організації, щоб вже при кінці листопада зорганізувала групу осіб-посередників для розгляду цієї справи. ЗСА вже перед тим на це не погодились.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЗНЕЦІНЕНІ ВКЛАДИ ОБІЦЯЮТЬ ПОВЕРНУТИ

КИЇВ. — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз вважає, що у 1997 році з'явиться реальна можливість розпочати повернення громадянам знецінених вкладів в ощадних банках. Голова парляменту пообіцяв відстоювати на сесії відповідний законопроєкт, передусім тим громадянам, які мали заощадження від 300 до 1,000 рублів за станом на 1-го січня 1992 року. Посилаючись на керівника Ощадного Банку України, О. Мороз зазначив, що 46 відсотків громадян мали саме такі суми заощаджень, проте їхні заощадження в цілому становлять лише 6 відсотків від загальної суми збережень в ощадних банках.

РЕФОРМУЮТЬ ПОДАТКОВУ СИСТЕМУ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма провів нараду в Кабінеті Міністрів з питань реформування податкової системи. У нараді взяв участь і прем'єр-міністер України Павло Лазаренко. Президент зазначив, що як негайно не буде вжито рішучих заходів для кардинальної зміни податкової системи, то всі досягнення у стабілізації фінансового і економічного становища проваляться. Він навів приклади, коли високі податки душать навіть успішні підприємства. На нараді розглянено стан праці окремої групи над питаннями реформування податкової системи.

ДОНБАС СТАВ ІНФОРМАЦІЙНИМ ЦЕНТРОМ

ДОНЕЦЬКЕ. — Донецька область зарекомендувала себе як інформаційний і поліграфічний центр. Тут видається майже 400 газет і журналів України, діє потужна поліграфічна база: 31 друкарня, 13 комерційних видавничих центрів, у числі яких видавництва „Донеччина", „Дикомпрес", „Донецкбланкиздат", „Новий мір" та інші. Досвід Донеччини щодо збереження в процесі приватизації поліграфічної бази вивчала комісія Верховної Ради. Все тут зроблено в інтересах поліграфістів, видавців і журналістів.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД ВЛАШТУЄТЬСЯ В БУДИНКУ УЧИТЕЛЯ

КИЇВ. — Згідно з попередніми повідомленнями, Конституційний суд України передбачається помістити в Будинку Учителя, на вулиці Володимирській 57, тобто в будинку, де на початку XX століття засідала Українська Центральна Рада. Як вважає голова парляменту Олександер Мороз, це приміщення для Конституційного суду є найбільш відповідним.

ПОСАДНИКА МОСКВИ ХОЧУТЬ ОГОЛОСИТИ ПЕРСОНОЮ НОН ҐРАТА В УКРАЇНІ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Українські організації міста звернулися до Міністерства Закордонних Справ з проханням оголосити посадника Москви Юрія Лужкова персоною нон ґрата в Україні за те, що він запропонував проголосити Севастопіль одинадцятим департаментом Москви. Ю. Лужков, який плянує кандидувати на президента Росії у наступних виборах, сказав, що Севастопіль ніколи не повинен належати Україні. Свої підбурювальні і недружні заяви щодо України він зробив на тлі все активнішої антиукраїнської кампанії в Росії.

ВІДНОВИЛИ ПАМ'ЯТНИК ЛЕНІНОВІ

КИЇВ. — В Білгород-Дністровському на Одещині відновлено пам'ятник Ленінові, який раніше був пошкоджений. Посадник міста Валентин Дяченко сказав, що це було зроблено на бажання більшости мешканців міста, які чотири роки тому віддали 82 відсотки голосів за реставрацію символа совєтської доби. Повернення пам'ятника, відновленого за фонди міста, викликало гостру реакцію з боку партії Державна Самостійність України. „Ленін має на своїй совісті мільйони українських життів", — сказано у заяві ДСУ, яка порівняла „вождя пролетаріяту" до Гітлера. П'ять років після здобуття незалежности в Україні все ще залишається багато пам'ятників Ленінові.

СТРАЙКИ НЕ Є ЕФЕКТИВНІ

КИЇВ. — Президент Всеукраїнського Об'єднання Солідарности Трудівників (ВОСТ) Олександер Джулик вважає, що в теперішніх умовах страйк в Україні не є ефективним способом боротьби працівників за свої права. „Україна уже декілька років перебуває у стані неперервного страйку через те, що не працює економіка. І сьогодні залишилося тільки вимкнути електроенергію, газ, зупинити транспорт і штовхнути державу у безодню. А цього не можна допустити", — сказав він на пресконференції, присвяченій підсумкам засідання Координаційної ради ВОСТ. На нараді розглядалося питання стратегії і тактики діяльности організації на наступний рік.

КОНКУРС НА ВЕЛИКИЙ ГЕРБ

КИЇВ. — Конкурс на великий герб України буде оголошено в листопаді і триватиме він до кінця грудня 1996 року. Слід звертатися на адресу: Україна, 252030, Київ–30, вул. І. Франка 19, Міністерство Культури України. Комісія з проведення конкурсу на великий герб України.

Сенатори ЗСА зосередили увагу на аграрному комплексі України

Київ (Р. Р.). — Тут 23–24-го жовтня з візитою перебували сенатори ЗСА Семюел Нанн і Ричард Луґар. Мета відвідин — ознайомлення з ефективністю програми Нанна-Луґара та обговорення її перспектив. Сенаторів прийняв Президент України Леонід Кучма; відбулися зустрічі з міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком, міністром оборони Олександром Кузьмуком, іншими урядовими особами та керівниками Дніпропетровської і Хмельницької областей.

В ході зустрічей сен. Р. Луґар зазначив, що Конґрес ЗСА уже виділив Україні чималу фінансову допомогу, а на наступний рік покищо не затвердив, у зв'язку з висловленими зауваженнями щодо можливих зв'язків України з Лібією.

Після зустрічі з Л. Кучмою сенатори С. Нанн і Р. Луґар наголосили на пресовій конференції, що відмова України від ядерної зброї є важливим прикладом для усіх країн світу. Саме тому ЗСА допомагають Україні в рамках програми Нанна–Луґара і продовжать цю допомогу у наступні два-три роки. Програма Нанна-Луґара передбачає нада-

(Закінчення на стор. 4)

Призначено командуючого Військово-морських сил України

Київ (Р. Р.). — У понеділок, 28-го жовтня, Президент Леонід Кучма підписав указ про призначення на пост головнокомандуючого ВМС контр-адмірала Михайла Єжеля.

Новий командуючий 1952 року народження, закінчив Севастопільську Морську Школу та Ленінградську військово-морську академію. До цього призначення був інспектором МО України.

В. Безкоровайного після звільнення залишено членом української делеґації на переговорах з Росією щодо проблем Чорноморської фльоти.

На пост першого заступника командуючого ВМС України і начальника штабу ВМС призначено контр-адмірала Віктора Фоміна. Міністер оборони Олександер Кузьмук сказав, що політичного підґрунтя при зміні керівництва ВМС України не було і що В. Безкоровайному запропоновано пост асистента міністра оборони з питань Чорноморської фльоти.

В АМЕРИЦІ

У СУБОТУ, 27-ГО ЖОВТНЯ, в надрукованій вістці зазначено, що минулого тижня урядники НАТО на базі анонімности сказали газеті „Ню Йорк Таймс", що секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі та інші американські офіційні чинники сигналізують, що затримання американських військових частин в Боснії є конечним. Хоч конкретного рішення в цій справі не буде і ніхто такого не сподівається перед виборами, з уваги на політичну сензитивність цього питання. Одначе його речник Кеннет Бікон заперечив надрукований припущення, а сам В. Перрі назвав їх просто помилковими. К. Бікон вияснив, що В. Перрі говорив про готовість ЗСА розглянути пропозиції НАТО щодо затримання американського війська в Боснії наступного року, але „ він ніколи не давав будь-яких обіцянок".

У СВІТІ

АРХИЄПИСКОП ЖАН-ЛЮЇ ТУРОН, міністер закордонних справ Ватикану, минулої п'ятниці, 25-го жовтня, розпочав п'ятиденні офіційні відвідини Куби. Офіційні чинники Римо-Католицької Церкви та дипломати уважають ці відвідини прелюдією до можливої зустрічі між Папою Іваном Павлом II і з кубинським диктатором Фіделем Кастром. Кубинські офіційні чинники вже довшу хвилю говорять про те, що президент Ф. Кастро правдоподібно поїде до Риму в листопаді на п'ятиденну конференцію Організації харчів і сільськогосподарства при Організації Об'єднаних Націй. „Якщо він буде в Римі, то я вірю, що він схоче зустрітися з Папою" сказав кардинал Джеймі Ортеґа, Архиєпископ Гавани, а дипломати в Гавані зазначують, що коли така така зустріч відбудеться, то Кастро напевно запросить Папу Івана Павла II відвідати Кубу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Неспокійна Росія

Невмолимий час спливає і поволі відносить у минуле „велику і неділиму" Російську імперію. Призабувся трохи Міхаїл Горбачов з його намаганням надати режимові „людське обличчя", кровопролиття в Грузії та Литві, ГКЧП, Боріс Єльцин та танку та розстріл російського парламенту. Але ще ятриться зовсім свіжа рана війни в Чечні, яка так нагадує афганську. І постійно Росія тримає в напруженні ввесь світ.

Не стало спокійніше і сьогодні. Недавнє повідомлення про смерть Бориса Єльцина виявилося фальшивим, але встигло створити короткочасну паніку не лише в Росії, але і в ЗСА та інших близьких і віддалених країнах. Тим часом до кремлівських висот злетів популіст-генерал Алєксандр Лебедь. Щоправда, літав недовго — крила підрізали. Він почав випроваджувати з Кремля людей Б. Єльцина, щоб посадити на їх місце своїх, а тепер виловлюють прибічників самого Лебедя, як учасників заколоту, нібито пляннованого Лебедем. Врешті, виглядає, що і це фальшивка, бо всі „заколотники" так і лишилися на волі. Головної ж мети досягнуто — Лебедя усунено.

І кожного разу, коли внутрішньо-російські проблеми загострювалися і гнів народу міг обернутися проти влади, ця остання негайно звертала увагу „старшого брата" на Україну. Так сталося й цього разу. Державна дума Росії ухвалила рішення про припинення поділу Чорноморської фльоти. Увагу народу спрямовано на боротьбу за „ісконно русскій город" Севастопіль. А що це в очах світу є вчинком недемократичним, то голова російського уряду Віктор Черномирдін поквапився оголосити, що він і Б. Єльцин поважають суверенітет України. Та не встигли ці запевнення трохи приглушити газетні бурі, як посадник Москви Юрій Лужков оголосив Севастопіль російським містом. Вслід за ним генерал Макашов запропонував припинити постачання газу і нафти в Україну та повідомив, що Луганська, Харківська і Дніпропетровська області та Крим хоч сьогодні готові перейти під юрисдикцію Росії.

У відповідь на рішення Державної думи щодо Чорноморської фльоти, Севастополя і Криму, українські парляментаристи підготували проєкт постанови, де передбачено підготову пакету документів для відмови України від договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ). Це зробили шість парляментарних фракцій і груп: „Конституційний центр", „Реформи", „Рух" „Соціяльно-ринковий вибір", „Незалежні" і „Єдність". Щоправда, документи ці в парляменті заборонив поширювати голова Верховної Ради Олександер Мороз. Натомість Верховна Рада ухвалила і оприлюднила відповідне рішення, прогрозивши прийняти закон про негайне і цілковите виведення російських військ з української території.

Як відомо, у зв'язку з приєднанням України до ДНЯЗ, безпеку їй гарантували Росія, Великобританія і ЗСА, які у спеціяльному меморандумі зобов'язалися поважати суверенітет України та її незалежність. Документ підписано 5-го грудня 1994 року в Будапешті. І ось тепер російські парляментаристи показали, яких саме „гарантій" можна сподіватися від Росії.

І знову ж, щоб заспокоїти світову громадськість та приспати її пильність, у Москві збираються керівники урядів країн СНД, які досить мирно вирішують свої проблеми. Газети рясніють повідомленнями, що українська і російська сторона чудово порозумілися щодо спірних питань і навіть підписали шість угод, котрих підписувати не передбачалося.

Та чи можуть ці маневрування заспокоїти партнерів Росії? Звичайно, ні. Отож міністер оборони ЗСА Вілліям Перрі і виїхав до Москви з метою домогтися, щоб російський парлямент ратифікував договір про редукцію ядерних озброєнь Старт-2. Цей договір підписано ще у 1993 році, але в російській Державній думі є опозиція, котра відмовляється ратифікувати угоду, посилаючись на те, що це, мовляв, підірве економічну стабільність Росії. В. Перрі вважає, що затягування з ратифікацією коштуватиме величезних грошей і Росії, і ЗСА. Та парлямент Росії навіть не ставить питання ратифікації на порядок дня.

Тим часом в Росії неспокійно. Легітимно обраний президент хворий, і хоча засоби масової інформації переконують усіх, що це тимчасово, є підозріння, що хвороба серйозна. Отож, у політичних колах Росії фактично з літа цього року розпочалася покищо таємна боротьба за пост президента, протендентами на який можуть бути В. Черномирдін, А. Чубайс та до недавна був А. Лебедь. Від того, хто переможе, залежить багато що в політичному житті світу, а передовсім України.

Ярослав Гайвас

АНТИАМЕРИКАНСЬКА СТАВКА МОСКВИ НА ІСЛЯМ

Взаємини ЗСА з арабськими державами тепер не найкращі. Політика Беньяміна Нетанягу, нового прем'єр-міністра Ізраїля, головного союзника ЗСА на Близькому Сході, ще їх загострила. Москва робить сконцентровані далекойдучі заходи, щоб їх ще більше ускладнити.

Щаблі до реваншу

Всі міжнародні політичні кроки Москви спрямовані не тільки на зміцнення Російської Федерації, але ще більше на створення засобів для реставрації російської імперії. Таке спрямування політики московського уряду та президента Боріса Єльцина тим небезпечніше, що майже всі провідні діячі Росії та політичні формації його підтримують. Навіть найпринциповіші опозиціонери Б. Єльцина і прем'єр-міністра Віктора Черномирдіна в підході до розв'язки різняться тільки в тактиці. Їхня стратегія та сама — безкомпромісова. Але всі вони здають собі справу, що та їхня імперіялістична ціль важка до осягнення і в теперішніх умовах, при політичній та економічній слабості Росії, неможлива. І тому вони всі хотіли б приєднати до тієї своєї політики Америку, або принаймні зменшити її заінтересування перемінами в колишньому СССР, побудово нових самостійних держав на місці совєтсько-російської імперії і створенням зовсім нових національно-державних відносин та нового укладу сил. З американського боку була в тому великому комплексі проблем політика не раз хитка, неясна і навіть проросійська. Її висловив не тільки попередній президент Дж. Буш своєю „курячою промовою" (чикенспіч) у Києві, але також у великій мірі президент Билл Клінтон своєю тенденцією толерувати інтегральність Совєтського Союзу, чи його російського сукцесора, що знайшло свій голосний вислів у наставленні Вашінгтону до визвольних державницьких зусиль чеченського народу.

В Америці, яка в баганьох відношеннях веде світ, не завжди було зрозуміння, що постає новий світовий лад вільних і рівних народів, і ще сьогодні є провідні політичні діячі, які обстоюють конечність збереження югославської міні-імперії і звинувачують вашінгтонський уряд у „катастрофальній помилці", що він цього не зробив. А німецькому урядові канцлера Гельмута Коля роблять закид, що він поспішився з міжнародним визнанням незалежних Словенії і Хорватії. Потверджується давня істина, що є державні мужі, які „нічого з історії не вчаться". Щастям ЗСА є, що в них ніколи не бракувало новаторів, не бракувало людей, які бачили не старі схеми і системи, але живе життя, що ніколи не стоїть на місці, завжди шукаючи нового, кращого і вищого.

І тому, незважаючи на всі заходи Москви прихилити до себе і своїх вимог Вашінгтон і дістати від нього якнайбільше допомоги у відбудові сили й значення Росії, того не сталося. І Москва, яка ніколи не переставала протистояти американській політиці, тепер намагається взагалі виплисти на ширші політичні води — творити свої фронти, союзи, бльоки, які силою факту спрямовані проти ЗСА.

Поле протистояння — Близький Схід

В даному разі йдеться про ісламський світ. Витворилася органічна протиставність американських і російських інтересів. Інтереси ці взаємно виключають себе. З американського боку — запевнення життєвих потреб ЗСА, їхніх союзників і взагалі світу, з російського боку — невгасима спрага реставрувати імперію. Росіяни ще не дійшли, не дозріли до того стану, щоб зрозуміти, щоб без імперії вони можуть краще жити, ніж з нею.

ЗСА зазнали невдачі у своїй політиці на Близькому Сході. І саме це пробують використати росіяни. У висліді тих невдач архітект американської політики в тому обширі Вілліям Перрі заговорив про свою резигнацію з посту секретаря Департаменту оборони в Адміністрації президента Б. Клінтона. Хоч не його була вина в тих невдачах, бо вони виросли з раніших американських помилок. А найгірше вийшло з останніми плянами Вашінгтону позбутися диктатора Іраку Саддама Гуссейна. Патріотичний іракський союз, американський головний інструмент у тих плянах, не дописав у боротьбі зі збройною силою під проводом Барзані, та ще й до того пов'язався з Іраном, головним ворогом ЗСА на Близькому Сході. За те групу Барзані підтримав Ірак, що й дало привід Вашінгтонові збомбардувати кільканадцять, зв'язаних з летунством, об'єктів в Іраку. Справа опинилася в Організації Об'єднаних Націй. Відбулася дискусія, в якій речник Росії Євгеній Прімаков заатакував ЗСА. Прімаков, міністер закордонних справ Росії, в той самий час вів „дружні" переговори з Вашінгтоном — Росія хотіла додаткової економічної допомоги.

Прімаков підсолоджує фундаменталізм

Рівночасно з тим появився в московській „Незавісімой Ґазетє" стаття того ж Прімакова „Россия не противодействует исламу". Прімаков, член Академії Наук Росії, є провідним експертом ісламських та арабських справ в Росії і має цілий ряд приятелів серед арабських лідерів, в їх числі — президента Іраку С. Гуссейна. В часі, коли Вашінгтон очолює кампанію проти ісламського фундаменталізму і міжнародного тероризму, Прімаков пише: „В ніякому разі не можна ідентифікувати, ставити знак рівняння між ісламським фундаменталізмом та ісламським екстремізмом... У немалій мірі ріст ісламського фундаменталізму є реакцією на раніший період обмежень, а навіть переслідувань ісламу в ряді країн". Після того Прімаков іде далі: „Незалежно від того, чи це нам подобається, чи ні, ріст ісламського фундаменталізму в районах, населених мусулманами, знаходить свій вияв у збільшенні числа мечетів, в поширенні ісламських звичаїв, обрядів. А в цьому нічого особливого. Християнство також поширилося в Росії в післясовєтському періоді". Як і личить солідному вченому та академікові, Прімаков розглядає ісламський фундаменталізм нібито об'єктивно, але з очевидною ціллю побудувати базу під співпрацю Москви з ним. Академік Прімаков засуджує релігійний екстремізм, забуваючи при цьому, що фундаменталізм породжує екстремізм. А єдиною різницею між фундаменталізмом і екстремізмом, який проявляється в тероризмі, є те, на думку Прімакова, що фундаменталізм — масове явище, а екстремізм — ні. Екстремізм, на його думку, „зв'язаний головно з суб'єктивними моментами, спробами окремих кіл впровадити ісламську модель господарського і суспільного життя засобами насильства". З того Прімаков робить висновок: „Нам треба навчитися поважати й рахуватися з тим явищем (ісламським фундаменталізмом), яке має певний вплив на розвиток російського суспільства". Тут одним помахом Прімаков залучує ісламські народи Середньої Азії і їхні незалежні держави до складу „російського суспільства".

Свої філософсько-політичні міркування закінчує міністер Прімаков Таджикістаном і Афганістаном, де Москва проводить свою імперіялістичну політику мілітарними засобами. Він твердить, що „російські прикордонники і миротворці сили, кістяк яких творять російські вояки, змушені находитися там", а те, що вони спричинили вже дотепер десятки тисяч людських жертв, зруйнували і спустошили великі частини тих країн, він цілком ігнорує.

Хоч яка зручна російська софістика, хоч як уміють росіяни підбирати потрібні їм аргументи, щоб заманювати у свої сіті вільні народи, але світ вже пізнав російські методи і цілі та обдурити не дасться.

Марія Ігнатишин-Логуш

Моя третя зустріч з Україною

II

Відповідальними організаторами конференції були члени комітету: Павло Чучка, проф. катедри словацької філології (Ужгород); Василь Маркусь, проф. університету Лойоли в Чікаго (ЗСА); Тетяна Кобаль, аспірантка катедри словацької філології (Ужгород), секретар комітету; Юрій Балега, доцент катедри української літератури (Ужгород), Олекса Мишанич, завідуючий відділом Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України; Микола Мушинка, проф. катедри української мови й літератури університету ім. П. Й. Шафарика в Кошицях (Словаччина); Юліян Тамаш, проф. університету в Новому Саді (Югославія) та Василь Худанич, проф. катедри політології (Ужгород).

На конференцію було запрошено 59 доповідачів з різних країн Европи, Америки, Канади, Австралії. Отже, участь в конференції взяли прелегенти із Словаччини, Угорщини, Німеччини, Румунії, Югославії, Америки, Канади й Австралії. На 59 чоловіків я була одинока жінка й моя доповідь була на тему: „Космополітальний Мукачів в 30-их роках". Всі доповіді були настільки цікаві, що годі було пропустити хоч одну з них. Годі подати всі теми доповідей, але я згадаю хоч декілька з них, а саме: „Політичне русинство чи мадяронство?" — Юрій Балега, Ужгород; „Єврейська меншина на Закарпатті в XX ст."; — о. Олександер Баран, Канада; „Репресії мадярського окупаційного й совєтського тоталітарного режимів проти українського національно-визвольного руху в роки Другої світової війни" — Омелян Довганич, Ужгород; „Українська прикарпатська шляхта" — Роман Кирчів, Львів; „Поселення й житло українців, румунів, поляків та німців Карпатської Буковини" — Георгій Кожолянко, Чернівці; „Політичне русинство — українська проблема" — Олекса Мишанич, Київ; „Взаємини лемків Галичини та Пряшівщини в історико-етнографічному контексті" — Микола Мушинка, Пряшів; „Політичне карпаторусинство на міжнародній арені (1917-1924)" — Густав Цвенгрош — Львів; „Православ'я на Закарпатті кінця минулого й початку нинішнього століть" — д-р Осип Данко, ЗСА; „Відносини серед закарпатських політв'язнів різних національностей й релігій у совєтських таборах" — Федір Удичка, Німеччина.

Організатори конференції обіцяли видати збірник всіх доповідей, і я певна, що це буде надзвичайно цікаве видання, яке варто буде придбати, бо воно віддзеркалить цікавий процес розвитку українства в найменшій частині України, яка ціле тисячоліття була під різними окупантами, зокрема мадярами, й напрочуд зберегла таку подивугідну національну свідомість.

Після закінчення конференції й зустрічі з моєю ріднею я поїхала до Києва, щоб налюбуватись цим неперевершеної краси містом, побачити моїх давніх друзів, поета Олеся Лупія та мою щиру приятельку Олену Мещуденко, познайомитись з новими людьми, зокрема Олександром Федоруком, який саме підготовляє монографію про нашого видатного художника Миколу Бутовича.

Юріем Логушем, генеральним директором створеної на початку 1995 року компанії „Крафт Якобз Сушард" — потужної мережі фабрик шоколядних виробів з обігом понад 10 блн. дол., яка розпочала свою діяльність з Тростянецької шоколядної фабрики.

Я з великим одушевленням відбувала щоденні мандри по Києву й зі захопленням подивляла великий розмах в реставруванні й відновлюванні прекрасних будинків української столиці, яка на очах міняє своє недавнє похмуре обличчя на чарівне місто майбутнього. Можу сміло сказати, що майже кожний другий будинок відновлюється, і якщо таким темпом підуть роботи, як я мала нагоду обсервувати, то за два-три роки Київ засяє в повній красі й буде чарувати всіх, хто матиме змогу побувати в ньому.

Була я теж свідком історичного моменту — зміни валюти з мільйонових купонів на гривні, що почався 2-го вересня. Треба сказати, що цей процес був надзвичайно добре зорганізований, з'явилось безліч обмінних пунктів, не було ніде жодних черг чи інших проблем з обміном.

Однак найбільшою й найприємнішою несподіванкою була для мене почесна грамота, якою мене вшанувала Спілка Письменників України.

На завершення хочу сказати, що коли б була можливість, я без вагання переїхала б до Києва, щоб постійно жити в цьому прекрасному місті.

У Києві я зустрілась теж з нашим племінником, д-ром

ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ
Український центр „Паллада"

Про соціяльне забезпечення, льотерію і пашпорти

Три роки тому я подав прохання про політичний притулок, одержав дозвіл на працю та картку соціяльного забезпечення. Від того часу я працюю, але дозвіл на роботу не поновлював. Чи можу я дізнатися, у якому стані знаходиться моя справа та одержати нову картку (дозвіл на працю)?

Якщо ви, чекаючи на вирішення справи політичного притулку, не поновлювали свій дозвіл на працю, то тим самим ви себе автоматично поставили у становище особи, якій не дозволено не тільки працювати, але й перебувати в Америці. У такому випадку, цілком ймовірно, що ваша справа про політичний притулок вже адміністративно закрита. Ви можете звернутися до бюра, у якому зберігається ваша справа (а вона зберігається там у будь-якому випадку) і цю інформацію можливо отримати. Але той факт, що ви не мали права перебувати в ЗСА, може послужити причиною відмови вам у політичному притулку. Тому, якщо ви хочете відновити справу, рекомендуємо звернутися до адвоката, бо не виключено, що, при спробі це зробити, ви одержите одноразово і дозвіл на роботу, і виклик на співбесіду до Служби імміграції і натуралізації.

Чи буде провадитись у майбутньому імміграційна льотерія?

Так, буде, і ми, як і раніше, будемо приймати заяви від усіх бажаючих. Умови проведення льотереї дещо змінено. Участь буде платною, а особи, що знаходяться у нелегальному статусі, при подачні паперів до імміграційної служби будуть платити кари 1,000 дол.

Я хочу стати спонзором для родичів, які одержали право на постійне проживання в ЗСА у льотереї цього року. Я читав про те, що змінено вимоги до спонзорів. Які документи мені треба приготувати?

Ви можете виповнити існуючу форму І-134 згідно з інструкціями. На даний момент і у вашому випадку нічого нового не вимагається. Лише слід пам'ятати, що від жовтня цього року форма І-134 (Affidavit of support) стала обов'язковою для виконання тими, хто її підписав. Це означає, що спонзор, у випадку відмови утримувати новоприбулих імігрантів, може бути примушений це робити через суд.

Прошу сказати, коли кінчається термін подачі документів для тих, хто виграв у льотереї DV-97?

Офіційно оформлення документів повинно закінчитися 30-го вересня 1998 року.

Нагадаємо, що Національний центр віз розіслав у два рази більше повідомлень про виграш, ніж буде надано самих віз. Також слід сказати, що цього року для громадян України виділено 3,225 віз (минулого разу було 4,100). Очевидно також, що популярність імміграційної льотереї зростає і цього разу подано значно більше заяв на участь, ніж минулого. (Ми не маємо офіційних даних про число учасників з України, але можемо зробити такі висновки на підставі того, що у минулому році виграв кожен 20-ий з тих, кому наш центр допомагав виповнити заяву, а цього року — лише кожен 40-ий). Ми не маємо інформації про склад вашої родини, місце її проживання та інше і тому не можемо сказати, скільки ви можете ще чекати, без загрози втратити свій шанс. Імміграційна служба запевняє, що принаймні до кінця цього року буде приймати справи до розгляду.

Прошу написати про те, які документи потрібні мені для того, щоб я міг їздити в Україну і повернутися без перешкод до Америки, якщо я є легальний постійний житель ЗСА і не відмовлявся від українського громадянства. Чи потрібно мені мати для цього український пашпорт та чи треба мені брати візу? Чи досить буде показати зелену картку, щоб повернутися до Америки?

Громадяни України — постійні жителі ЗСА мають два варіянти при поїздках на батьківщину. Перша — за допомогою документу, що видається імміграційними службами ЗСА. Друга — з використанням двох документів — американського та українського закордонного пашпорта. Пояснимо детальніше обидва випадки.

1. Документ, що дає право право постійному жителеві ЗСА без перешкод повертатися до Америки з будь-якої країни світу (його часто називають „білий пашпорт") видається Імміграційною службою ЗСА і є дійсним на два роки. Офіційна його назва refugee travel document — для тих, хто приїхав до ЗСА на статусі втікача, та reentry permit — для всіх інших власників „зеленої картки" (в тому числі і тих, що одержали їх у льотереї). При поїздках в Україну з одним з цих документів потрібно одержати в українському консуляті дозвіл на в'їзд до України (візу).

Візу надається лише тим, хто оформив право виїзду за кордон на постійне перебування згідно з існуючими правилами української держави. Якщо такий дозвіл не було одержано в Україні, то ця процедура забере досить багато часу і вимагатиме додаткових фінансових видатків.

2. Якщо український закордонний пашпорт є дійсним, то постійні жителі ЗСА при поїздках на батьківщину повинні використовувати обидва документи, один (український) для в'їзду в Україну, другий (американський) — для повернення в Америку, і візу брати не треба. Слід нагадати, що дійсним для в'їзду в Україну вважається пашпорт, у якому є печатка „дійсний для виїзду у всі країни світу". Якщо такої печатки немає, або пашпорт вигас, то при в'їзді в Україну буде стягнуто кару — 150 американських долярів і особа з таким документом не зможе виїхати з України (навіть маючи американський "reentry permit") до тих пір, поки не одержить український закордонний пашпорт з дозволом на виїзд. Щоб поновити пашпорт, постійний житель ЗСА повинен пройти в Україні процедуру оформлення виїзду на постійне перебування за кордон (зібрати і подати до відділу внутрішніх справ різні довідки, здати внутрішній пашпорт, військовий квиток, державну квартиру та ін.)

Що стосується „зеленої картки", то вона лише потверджує ваше право

(Закінчення на стор. 3)

Виставка творів Рема Багавтдина в Чикаґо

5-го і 6-го жовтня ц.р. 12-ий Відділ Українського Золотого Хреста став організатором виставки Рема Багавтдина в Культурному Осередку. Анна Кузик, відкриваючи виставку, впровадила своїм словом мистця Рема та привітала численну добірну публіку. Коротко згадала про працю ніжних рук Галі Сосенко і Стасі Істремської, що приготовили смачну перекуску з чаєм і кавою. Кожна з членкинь 12-го Відділу принесла солодке чи перекуску.

Марта Фаріон-Висоцька приготовила слово про сучасні культурні програми і структури міста Києва. Вона відбула 15 поїздок в Україну з ціллю допомоги зусиллям українських мистців у плеканні нашої культури. Привітали вечір сам мистець Рем і його дружина.

Довкруги на стінах світлиці були розміщені твори. Графіка і горорізьба сполучені в металях, головно в сріблі, як і теж у клясичному середнику чеканок — міді. Мистець прикрашував горорізьби чудовим добором фарб. Дивитись на ці твори було правдивою розкішшю для ока.

Недосить, що його мистецтво є одиноке серед наших, графіка, перспектива і композиція були на високому рівні.

Не буду згадувати про життєвий і мистецький шлях Р. Багавтдина, бо про це писали інші, ставлячи його нарівні з Нарбутом, Бойчуком і Моделіяні. Деякі його твори („Русалки“) нагадують видовжені ікони чи подібні до Ель Ґреко постатей щось, що пригадує містерію „Тіней забутих предків“. Ніжність рисунку є захоплююча. Великі композиції нагадують Іванова (його твори є в ґалереї Третякова у Москві), але в Рема далеко більша спо́єність, пропорція і ще раз скажу: перспектива — тривимірність. Нас, жінок, вражали вишивки у багатьох творах, особливо у „Писанках“.

Розміщення вишивки посередині творуобразу оживляло вишивку.

Історичні змістом образи вражали осяяним блиском і духом давнини.

Тепер розкажу про приватну розмову з мистцем. Він сам творить фарби на тлі акрилікових. Акрилікові довго задержують свою первісну краску, але самі не мають стільки прозорости і погано чіпляються до гладких поверхонь металів. Додаючи епоксі інших складників, мистець зміг осягнути ніжність і глибину.

Я спитала, який його образ йому найбільше подобався. Не міг відповісти. Казав, що як скінчив якийсь образ, то звертав його лицем до стіни. (Мабуть тому, щоб більше не викінчувати. — Моя примітка.) Більше образом не цікавився.

Згадала йому, що у нас, в Чикаґо, був мистець-різьбар великих розмірів Петро Осташ, якого різьба-бронз погруддя Тараса Шевченка стояла у тій самій світлиці, що його, Рема, твори.

Ану, летім до вершин — до зір!

Люба Коць-Огаренко

Паша Ємець

Осінь

Прилетіла осінь, золотая осінь,
Роздягла дерева, стоптала траву.
За весною в серці біль живе і досі,
Він кусає серце і душу живу.

А журавлі в небі відлітають у вирій
І нам посилають те болюче „кру!“...
Будем їх чекати по весні тій милій,
І вони розвіють всю нашу журбу.

А зима як прийде — вкриє снігом землю,
Убере у білу весільну фату.
Хоч холодно буде, та буде приємно
Чекати на зміну — весну золоту.

Вона йде поважно в суконці зеленій,
На голові в неї із квітів вінок,
І ляється від неї якийсь променистий,
Такий невидимий, легенький струмок.

Вливається в душу, жене з неї горе,
А тут соловейко ще жару піддасть...
Не кожний весняне відродження зборе,
І раду не кожний душі своїй дасть.

Каліфорнія, жовтень 1996 р.

Про соціяльне...

(Закінчення зі стор. 2)

...жити і працювати в Америці і розрахована лише для цього. Цей документ не являється леґальним дозволом для в'їзду в Америку. Бувають випадки, коли громадяни України, маючи дійсний український пашпорт, зустрічаються з великими труднощами при поверненні до ЗСА, розраховуючи на те, що „зелена картка” забезпечить їм „зелену” дорогу. Щоправда, якщо ви сідаєте на літак у Варшаві, вам вистачить показати „зелену картку”, але, і в цьому випадку, ви будете на деякий час затримані на летовищі в ЗСА для перевірки іміґраційного статусу.

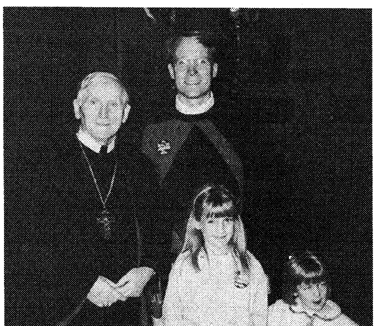
У іміґраційних питаннях просимо звертатися на адресу: Pallada International, Inc., 98 Second Ave., 2nd Floor.; New York, NY 10003; tel: (212) 387-8683.

Е. Салві знов зустрівся з українцями

В Чикаґо 10-го жовтня в часі полуденка відбулася пресова конференція кандидата Республіканської партії до Сенату, Ел Салві, призначена для представників етнічної преси. Зустріч відбулася в Українському Культурному Центрі і в ній взяли участь представники преси Німеччини, Польщі, Естонії, Литви, Мадярщини, Близького Сходу і України.

Пресова конференція дала нагоду журналістам з етнічних газет не лише послухати програми Е. Салві і його думок на тему усіх актуальних внутрішньо-політичних проблем, але також висловити свої думки.

На питання, що Е. Салві уважає найважливішим для населення ЗСА, він відповів: податки, освіта, видатки Уряду, злочини, опіка над здоров'ям і довкілля. В часі конференції багато уваги присвячено потребі кращої опіки над старшим поколінням як в домах для старших, так і в домашній опіці. Але найважливішим питанням для присутніх була таки зовнішня політика, якою кандидат на сенатора особливо зацікавлений та обіцяв у випадку його вибору працювати в Комісії міжнародніх зв'язків. Поруч його зацікавлення Ізраїлем і Китаєм, він виявив обережність відносно стосунків з Росією, як державою політично непевною, але пітримує дружні стосунки з демократичними державами Східньої Европи та їх активну участь у НАТО.

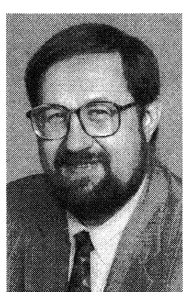
Єпископ-емерит УКЦ Іннокентій Лотоцький із Е. Салві та його донечки в катерді св. Миколая в Чикаґо.

Колишній конґресмен Ед Дервінскі, що тепер є координатором етнічних проблем для Роберта Дола, заявив на пресконференції, що якщо Україна забажає вступити до НАТО, республіканці будуть за тим голосувати.

Кандидатуру Е. Салві підтримують українці на чолі із почесним головою організації „Українці за Салві”, стейтовим сенатором Волтером Дудичем. Організацію очолюють Мирон Куропась і Орест Бараник.

Дж. Талаґа втретє повертається в Україну

Керівник департаменту маркетінґу Ля Салл університету Джеймс Талаґа в лютому 1997 року поїде на один семестер викладати в Донецькому Державному Технічному Університеті. Це для нього вже третя подорож в Україну. Недавно Рада закордонних стипендій ім. Вілліяма Фулбрайта обрала Дж.Талаґу науковцем Фулбрайта.

Д-р Дж. Талаґа

Одним із головних завдань фулбрайтської програми є поширювти взаєморозуміння між громадянами ЗСА та іншими країнами методою осьвітньо-культурного обміну. Дж. Талаґа є першим із членів факультету Ля-Саллської школи бизнесу, що став степендистом цієї престижевої програми. Попередні його подорожі в Україну були через ЮС ЕЙД, незалежною державною аґенцією, що його заснував ще покійний президент Джан Ф. Кеннеді, котре забезпечує економічною та гуманітарною допомогою такі ж американські інтереси закордоном.

У Донецькому Державному Технічному Університеті Дж. Талаґа сподівається викладати засади торгівлі, міжнародну торгівлю та науково-торговельні дослідження. Університетські студії економії Дж. Талаґа здобув у Іллинойському університеті, маґістерський ступінь бібліотекарства отримав з Північного Іллинойського університету, а ступені маґістра і доктора з бизнесової адміністрації дістав з університету Темпл.

Українські інваліди потребують нашої помочі

Цього року величаво відзначено п'яту річницю незалежности України, а особливо затвердження її Конституції Верховною Радою, однак багато важливих справ щодо політичних, економічних і соціяльних аспектів залишилися невирішеними.

Одною з важливіших не вирішених справ, які потребують належної уваги Верховної Ради й Уряду України, є надання офіційного ветеранського статусу колишнім воякам 1 УД УНА й УПА, щоб вони мали такі самі привілеї, які мають ветерани Другої світової війни. Цей статус зобов'язав би Уряд давати матеріяльну і медичну допомогу всім ветеранам, які брали активну участь в боротьбі з німецькими окупантами. Цього статусу, мимо поверх п'ять років часу, не вдалося ветеранам 1 УД УНА й УПА осягнути.

Тимчасом ми всі є свідомі того, що не можемо чекати на розв'язку процесу затвердження статусу, вирішення якого є тяжко передбачити. Тому в сучасну пору нашої помочі потребують ветерани Дивізії „Галичина” й УПА, які у висліді визвольної боротьби стали каліками з підірваним здоров'ям і потребують допомоги тепер, а не за п'ять років, коли вже буде запізно для них.

В такій ситуації Суспільна Служба Комбатанта (ССК), яка несла поміч потребуючим ветеранам понад 40 років своєї гуманітарної діяльности, буде вкоротці апелювати до всіх людей доброї волі в ЗСА, щоб зложили свої щедрі пожертви протягом листопада на українських воєнних інвалідів. Своїм відгуком на її заклик дамо доказ не тільки своєї гуманности, але рівночасно підтвердимо свою державну зрілість та пошану до визвольних ідеалів і традиції. Нехай цей щедрий даток потребуючому ветеранови не буде тільки датком милосердя, але й датком пошани тим, які йшли у бій за волю й незалежність України і свого народу. Нехай наша позитивна настанова буде доказом для ветеранів 1 УД УНА й УПА, що їх недоля не є нам байдужою і що ми вміємо оцінити їх тяжкі скорботи і переслідування під ворожими окупаціями, тільки тому, що боролися за волю і самостійність України.

Осип Труш,
голова ОбВУА

Замість квітів на свіжу могилу св. п. ПАВЛА ГАРМАТІЯ складаємо 100 дол. через 86 Відділ СУА на будівельний фонд Українського Музею. Родині покійного висловлюємо щирі співчуття.

ОСИП і НАТАЛІЯ СИҐІДА

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в понеділок 28-го жовтня 1996 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність на 88-му році життя у Філядельфії, Па. наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.
ОЛЬГА ПАВЛЮК
з дому БОГДАН

ПАНАХИДА: 31-го жовтня 1996 р. о год. 7:00 веч. в похоронному заведенні Paul Harris Funeral Home Rochester N.Y.

ПОХОРОННІ відправи в п'ятницю 1-го листопада 1996 р. в католицькій церкві св. Йосафата 10:00 рано Рочестер, Н.Й, а відатк на цвинтар Holly Sepulchre, Rochester, N.Y.

У глибокому смутку:

доньки — ОРИСЯ ЯЦУСЬ з мужем ЮРІЄМ
— АДРІЯНА МАЙСНЕР з мужем ФРАНКОМ
внучка — ТАЇСА ЯЦУСЬ
сестра — МИХАЙЛИНА ГУБАЧ
сестрінки — ОКСАНА ПАСКО
— НЕЛЯ ЯКИМ
та ближча і дальша родина в ЗСА і Україні.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що у четвер 10-го жовтня 1996 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність на 88-му році життя

бл. п.
СТЕФАН ЗОРІЙ

нар. 1-го січня 1908 р. у Креховичах, пов. Калуш, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок 14-го жовтня 1996 р. в українській католицькій церкві Пресв. Тройці в Карнеґі, Па. Тлінні останки покійного Стефана похоронені на цвинтарі Пресв. Тройці в Карнеґі, Па.

Вічна йому пам'ять!

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
син — ЯРОСЛАВ з дружиною ДАНОЮ
дочки — СТЕФАНІЯ КОНЕЦЬКА з мужем ТЕОФІЛЕМ
— ІРИНА ФРЕЙМ з мужем ФРЕДОМ
— ҐЕНЯ СТАУДЕ з мужем БИЛЛОМ
внуки — ОЛЯ ЛЕОНАРД з мужем БОБОМ
— ХРИСТЯ ДОЛЬНАК з мужем ДЖЕФОМ
— ЛІСА ГЕЙС з мужем СТІФОМ
— ЛІДА КОНЕЦЬКА
— РОСТИСЛАВ ЗОРІЙ
— БИЛ СТАУДЕ
— ЛІЯ і Р.С. ФРЕЙМ
правнуки — ЛЯРИСА, ОЛЕСЯ і БРІЯНА
та ближча і дальша родина в Україні.

Із днів...

(Закінчення зі стор. 1)

— Але заки дійдемо до остаточних ваших висновків із собору, чи можете коротко подати хід подій на ньому та головних „дієвих" осіб, що брали в них участь? Ви ж напевно не пропустили ні одної його частини.

— Ідучи точно за календарем подій, Патріярший Собор розпочався в неділю 6-го жовтня Архиєрейською Службою Божою у соборі св. Юра. Літургію відслужило 15 єпископів в асисті численних священиків під проводом Владики Любомира Гузара, який виголосив глибоку проповідь, а папський нунцій Антоніо Франко прочитав привіт Папи Івана Павла II.

Святочне відкриття собору відбулося того ж дня пополудні в залі Львівського Університету ім. І. Франка і там же проходили усі наради. У своему привітальному слові до учасників собору, глава УГКЦ Патріярх і Кардинал Мирослав Іван Любачівський наголосив, що тисячолітня духовна спадщина св. Володимира Великого стала здехристиніязованою і тому закликав словами св. Павла: „Станьте новою людиною, зодягніться в нову одежу!".

Відтак делеґатів собору вітали: голова Обласної державної адміністрації Микола Горинь, ректор Університету ім. І. Франка Іван Вакарчук, голова УПСО В. Колодчин, голова Комітету в справах релігії з Києва Анатоль Коваль, представник Київської Духовної Семінарії УПЦ-КП проф. Дмитро Степовик.

Програмову доповідь прочитав предсідник собору, Владика Л. Гузар, який і проголосив клич собору „Нова євангелізація".

У дальшій програмі 6-го і 7-го жовтня делеґати заслухали звіти єпархій, монаших чинів і представників українців греко-католиків з Румунії і Крижівської Епархії у Хорватії. У своєму звіті про стан Києво-Вишгородської Екзархії Владика Л. Гузар наголосив, що треба повернути центр УГКЦ до Києва.

8–9-го жовтня делеґати працювали у комісіях, яких було п'ять: формація священиків, справи родини, катехизація, справи молоді і монаших спільнот. Я старався бути на дискусіях усіх комісій, щоб виробити собі поняття, як вони працюють.

10-го жовтня на останній сесії собору ми прослухали і продискутували звіти комісій, як також проєкт звернення собору до українського народу і додаткові пропозиції делеґатів. Серед цих останніх постанови-пропозиції мирянського руху УПСО і Світового Християнського Конґресу прочитав народний депутат і співголова СХК Михайло Костів.

За п'ять днів собору УГКЦ делеґати прийняли цілий ряд пропозицій, які передано на розгляд Синодові Єпископів, що відбувся безпосередньо після собору в днях 14–22-го жовтня, також у Львові. Молебнем у соборі св. Юра в дні 10-го жовтня завершено собор УГКЦ, що був знаменною подією в новітній історії УГКЦ.

— Чи можете подати найважливіші із прийнятих пропозицій, які винесли наради?

— Заки приступлю до цього, хочу відмітити, що всі комісії працювали дуже добре та успішно і хоча делеґати були із різних країн світу, а багато, головно молодших, виховувалися у різних культурах, з різними проблемами, усі працювали в дружній атмосфері та винесли багато конкретних пропозицій. Розуміється, ті пропозиції можуть бути здійснені під умовою, що на це будуть відповідні фонди, а духовенство з повним довір'ям приєднається до співпраці із фахівцями проблем з-поміж мирян. Серед найважливіших пропозицій схвалених делеґатами треба уважати: поставлення проблем молоді як пріоритет в діяльності нашої Церкви, використання катехистичного досвіду інших Церков і народів та посилення катехизації серед усіх категорій українського народу, посилення праці над оздоровленням родинного життя, покращання виховання і підготови кандидатів до духовного сану, координація академічної програми в греко-католицьких навчальних установах, покращання співпраці між ієрархією і духовенством, як і монашими спільнотами.

— Як можна бачити із ваших підсумків, наради собору були виїмково успішні. Чи це ваша особиста думка, чи вона виявилася в загальних настроях?

— Успіх собору треба завдячувати в першу чергу організаційній комісії на чолі з Владикою Юліяном Ґбуром, делеґатам, але найбільше таки предсідникові Владиці Л. Гузареві, який з великою відповідальністю, але й з вирозумінням, а заразом твердою рішучістю дуже вміло керував нарадами. Ось хоча б при звітуваннях, які часом були надто довгі. Все ж для нас були вони вартісні, бо можна було з'ясувати собі стан Церкви в Україні і на поселеннях та її успіхи, але й проблеми та потреби. Правда, поруч із усіми успіхами собору були й гіркі розчарування і це не вперше. Делеґати, які стоять на позиціях св. п. Патріярха Йосифа, який в в свому заповіті писав: „Ми вже маємо наш Патріярхат", запитували: коли ж ми вкінці діждемося визнання Апостольською столицею Києво-Галицького Патріярхату УГКЦ? Як довго будуть нас потішати, як дітей цукерком? Спершу сподівалися ми, що Патріярхат буде визнаний з нагоди 1000-річчя Хрищення України, але так не сталося. Відтак запрошення підпільних Владик на Синод до Риму 1992 року піднесло наші надії. Тоді Папа Іван Пав-ло II сказав (що я на власні вуха чув): „Вам Патріярхат вже давно належиться. Були перешкоди, але вже їх нема і він буде проголошений!" Ми знову терпеливо чекали на чергову нагоду 400-ліття Берестейської унії. Делеґати сподівалися, що на завершення берестейських відзначень та історичного собору нашої Церкви в Україну приїде Папа Іван Павло II і проголосить Патріярхат. Але Папа не приїхав і поголоски, що приїде наступного 1997 року є безпідставні, бо запрошення від Президента Леоніда Кучми немає, амбасадора України до Ватикану також, а крім того без виразної згоди московського патріярха, Папа в Україну не приїде!. Як довго будемо чекати, бо чекаємо вже 400 років?

— Яка отже пропозиція від УПСО?

— Пропонуємо, щоб голова нашої Церкви пішов слідами св. п. Патріярха Йосифа і прийняв титул Патріярха Української Греко-Католицької Церкви! Мусите знати, що коли я переводив опити серед делеґатів, така пропозиція виходила від більшости із них, ще із бажанням, щоб була для нього відповідна пошана і послух. Делеґати уважають також, що миряни мають бути повноцінними членами Церкви і мати голос у вирішуванні важливих питань, і для того треба більшої співпраці між єпископами, священиками і мирянами. Турбує їх також досі невирішене питання канонізації Слуги Божого Андрея і всіх мучеників за віру. В загальному делеґати бажають щоб наша УГКЦ була всеціло об'єднана, всі її частини повинні належати прямо до Патріярха, а не до Східньої Конґреґації в Римі, і наші проблеми слід вирішувати не в Римі, а на наших синодах. В Україні повинні діяти наші традиційні Церкви, а це православна і греко-католицька, і тому делеґатів дуже турбує „інвазія" протестантів, а особливо круціята Польсько-Латинської Церкви.

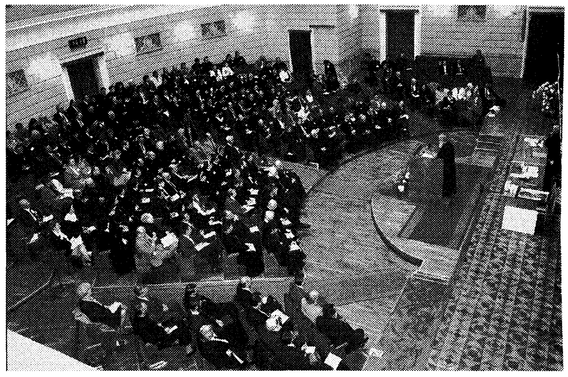
— Із вашого широкого опитування та із ваших обсервацій бачимо, що цей собор заторкнув виїмково багато дуже актуальних питань. Чи дійшли вони однак до відома широкого кола вірних і до цілого нашого духовенства?

— Я думаю, що так. В працях собору брало участь багато молодих людей, як також справам молоді віддано особливу увагу, а імпрези, які відбулися у зв'язку з собором були так багатолюдні, що це найкращий доказ зацікавлення його перебігом.

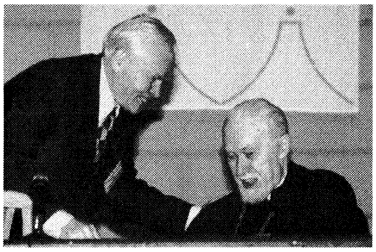
— Чи можете ще коротко поінформувати читачів „Свободи" про ці імпрези?

— Зараз після закінчення собору Патріярх Мирослав І. Любачівський перевів посвячення нового приміщення Львівської Богословської Академії, що є тепер на вул. І. Свєнціцького. Там виголосили також привітання Владика Л. Гузар, отці Іван Хома і Софрон Мудрий, а ректор ЛБА о. д-р Михайло Димид і проректор д-р Борис Ґудзяк розповіли історію цієї кузьні молодих духовників. Для завершення відзначень 400-річчя Берестейської унії, в дні 12-го жовтня відкрито в Українському Національному Музеї виставку релігійного мистецтва. Відкриття довершив префект Конґреґації Східніх Церков Кардинал Ахіллє Сільвестріні, який був також присутній на відкритті ЛБА і на вечірньому величавому концерті в Оперному Театрі. Кардинал Сільвестріні та папський нунцій Антоніо Франко, який його супроводжав на всі імпрези, взяли участь в неділю, 13-го жовтня, разом із усіми членами українського духовенства у великій Архиєрейській Службі Божій, що відбулася біля Оперного Театру та якій прислухалося понад 30,000 вірних. Після Літургії в готелі „Дністер" відбувся святочний обід для запрошених гостей.

Вже наступного дня 14-го жовтня розпочався Синод Єпископів УГКЦ, що на бажання глави УГКЦ обрав Єпископом-помічником для ведення справ усієї УГКЦ та Львівської Епархії Владику Любомира Гузаря. З цієї радісної нагоди я хотів би в імені УПСО і від Світового Християнського Конґресу привітати Владику Л. Гузара з тим високим призначенням і передати щирі побажання якнайкращих успіхів на так відповідальному пості.

Владика Л. Гузар промовляє на Патріяршому Соборі УГКЦ в залі Університету ім. І. Франка у Львові.

Патріярх Мирослав Іван Любачівський і голова УПСО В. Колодчин на Патріяршому Соборі УГКЦ

У ЦИХ ОСТАННІХ ДНЯХ передвиборчої кампанії обидва кандидати сконцентрували свої приціли на виборцях даних стейтів або конкретних груп. Президент Билл Клінтон зосередився на виборцях-жінках і на питаннях, які для цієї групи є важливими: медичного за-безпечення, родини та інших з цим пов'язаних справ. Натомість Роберт Дол вирішив свою увагу зосередити на Каліфорнії, стейті, котрий має найбільшу кількість електорів, які є цим прямим фактором у виборі президента.

В АФГАНІСТАНІ БОРОТЬБА з дня на день набирає ширших розмірів, зокрема після того, як об'єднані війська ген. Абдули Рашіда Достума і Ахмеда Шаха Массуди почали наступ на збройні сили Талібану всього 15-20 миль від Кабулю, столиці країни. Цілий день у неділю. 27-го жовтня, можна було чути сильні артилерійні бої, але вже наступного дня у понеділок, 28-го жовтня Талібан повідомив, що їм вдалося затримати контролю стратегічного перевалу Де Сабз, яким можна наблизитись до Кабулю.

Сенатори ЗСА...

(Закінчення зі стор. 1)

вання допомоги країнам колишнього СССР для ядерного роззброєння. Загальна сума допомоги до кінця цього року становитиме 390 млн. дол.

Сенатори відвідали Хмельницьку та Дніпропетровську області. На Хмельниччині спостерігали знищення влаштувань для випуску міжконтинентальних ракет, а на Дніпропетровщині відвідали завод, де здійснюється невтралізація і розмонтування ракет. Завод споруджено згідно з програмою Нанна-Луґара для ліквідації 130 міжконтинентальних ракет СС–19. На Хмельниччині було 90 влаштувань для згаданих ракет. У зв'язку з їх ліквідацією в Україні гостро стоїть питання перестажування офіцерів ракетних військ і забезпечення їх житлом. Споруджено всього 195 квартир при потребі 4,500.

Заступник голови Комісії Верховної Ради України Олег Чорноусенко звернув увагу сенаторів на недостатнє фінансу-вання заходів роззброєння в Україні, хоча вона випередила закладений у договорі Старт-1 плян знищення стратегічної ядерної зброї. Від ЗСА ж отримано лише половину обіцяної допомоги.

Під час зустрічі з Президентом України сен. Р. Луґар висловив переконання, що інвестиції треба вкладати передусім у агропромисловий комплекс. За його словами, ЗСА можуть успішно співпрацювати з Україною у цій сфері з метою створення ефективної системи забезпечення харчовими продуктами інших країн світу.

ЗГІДНО З ПЕРЕВЕДЕНИМИ ОПИТАМИ, американці минулого року були багато щедрішими у своїх пожертвах на добродійні цілі в порівнянні з 1994 роком. Зібрано понад 23.5 блн. дол. Найбільше зібрала відома організація Армія Спасіння, на другому місці є Американський Червоний Хрест, а тоді організація Католицькі добродійні установи ЗСА. Ці щорічні опити перевело видання „Хроніка філантропії" на базі перевірки 400 незарібкових організацій в ЗСА, котрі утримуються та працюють за приватні гроші. У загальному, датки для добродійних організацій збільшились на п'ять відсотків, однак найбільший зріст, бо аж на 93 відсотки, отримали громадські добродійні організації даних округ.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КООРДИНАТОР палестинсько-ізраїльських мирних переговорів Деннис Росс у неділю, 27-го жовтня, постійно подорожував між Гайфою і Газою та намагався полагодити проблеми, через які не можна дійти до порозуміння, зокрема коли ідеться про передачу Геброну в руки палестинців. Вся затримка спричинена домаганнями Ізраїля для безпеки жидівських поселенців, що живуть в центрі цього міста. Навіть президент Билл Клінтон телефонічно говорив з прем'єр-міністром Беньяміном Нетанягу і палестинським керівником Ясіром Арафатом у цій справі.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 390-го Відділу

З днем 1-го листопада 1996 року 390-ий Відділ злучиться з Відділом 254-им, якого секретарем є:

ВАСИЛЬ РОМАНИШИН

Просимо членів 390-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 254-го Відділу на адресу:

Mr. Basil Romanyshyn
117 Fairway Drive
New Britain, CT 06053
(860) 229-7843